

Στις Performances που έχει παρουσιάσει τα τελευταία 30 χρόνια, έχει φτάσει πολλές φορές στα όρια ζωής και τέλους, έχει αφηθεί να κακοποιηθεί από το κοινό όπως για παράδειγμα τότε που κάποιος χρησιμοποιώντας ένα από τα αντικείμενα που είχε στην διάθεση του κοινού η καλλιτέχνης, ένα πιστόλι, το πήρε και προσπάθησε να την σκοτώσει και την τελευταία στιγμή η performance διακόπηκε από κάποιον πιο «λογικό», έχει αυτομαστιγωθεί αιμορραγώντας μέχρι που δεν αισθανόταν πλέον τον πόνο, έχει πάρει μια χούφτα ψυχοφάρμακα παρουσία του κοινού για να νιώσει την απώλεια ελέγχου του σώματος, έχει ξαπλώσει ανάμεσα σε φλόγες, έχει χαρακωθεί με ξυράφι, έχει γυμνωθεί πάνω σε πάγο μέχρι που πάγωσε το σώμα της. Οι κακοποιήσεις που έχει κάνει στο σώμα της, παρουσία του κοινού, έχουν σκοπό όχι μόνο να επιβάλει στον εαυτό της μια δοκιμασία αλλά και να θέσει το κοινό στην δοκιμασία αντοχής του πόνου του άλλου και αρκετές φορές το κοινό δεν άντεξε να παρακολουθήσει και αντέδρασε είτε εγκαταλείποντας τον χώρο της Performance είτε σταματώντας την εντελώς. Η αυτ-επιβολή του πόνου περνά το σώμα σε μια κατάσταση που παραμένει αδύνατο και να την μοιραστεί κανείς αλλά και να την κατανοήσει και να την ονομάσει, αυτή είναι η αίσθηση του φυσικού πόνου. Σε απόλυτη σύνδεση με αυτή τη διαδικασία της φυσικής δοκιμασίας είναι και η αντοχή στην ψυχική δοκιμασία που αποτελεί ένα ακόμη πεδίο άσκησης και εμπειρίας για την καλλιτέχνη. Το κοινό καλείται όχι μόνο να παρακολουθήσει αλλά και να συμμετέχει αρκετές φορές στις παρουσιάσεις των έργων της. Με αυτό τον τρόπο θέλει να μεταδώσει στο θεατή την εμπειρία της, την πράξη σύζευξης του σώματος και της ψυχής, της ένωσης των πνευματικών λειτουργιών με την κατάσταση του εμπειρίας του σώματος, σε ανώτερα ενεργειακά επίπεδα.

Για την **Abramović**, τέχνη δεν είναι η τυποποίηση μιας άποψης ή μιας εικόνας, κάτι που έχει εγκαθιδρυθεί από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα, αλλά η επαν-ανακάλυψη της πρωταρχικής ουσίας του κόσμου και της ζωής, την οποία η καλλιτέχνης ταυτίζει με την ενέργεια του σώματος και την εμπειρία του πνεύματος. Η στάση της ως καλλιτέχνη είναι προ-μοντέρνα ή και αντι-μοντέρνα, διαλέγοντας να επανασυνδέσει τις μυστικιστικές και ανατολικές παραδόσεις της γιόγκα, της πνευματικότητας, της αναχώρησης και της θεραπείας με το δημιουργικό έργο των καλλιτεχνών όπως ο “σαμάνος” Γερμανός καλλιτέχνης *Joseph Beuys* και ο Αυστριακός μετρ των τελετουργιών *Herman Nitsch*. Η απελευθέρωση του ατόμου από τα καθιερωμένα στερεότυπα και συγκροτημένα όρια των σύγχρονων κοινωνιών είναι το μεγάλο ζητούμενο της καλλιτεχνικής πορείας της Abramović. Ο λόγος που επιζητεί τη συμμετοχή του κοινού στις δράσεις της είναι να νιώσει ο θεατής την υπέρβαση από τον κοινωνικό εγκλωβισμό και τις προκαταλήψεις μέσω συναισθημάτων που γεννιούνται παρακολουθώντας αυτές τις performance όπως ο ανησυχία, η απειλή, η έκθεση στον κίνδυνο, η εμπειρία άλλων πνευματικών διαστάσεων και άλλων ανθρώπινων συμπεριφορών και φυσικών δυνατοτήτων. Με το να εκθέσει το θεατή σε αυτά τα συναισθήματα, και κυρίως στο κίνδυνο, επιδιώκει να τον φέρει μπροστά στο γεγονός εκείνη τη στιγμή, να τον φέρει αντιμέτωπο με το παρόν, να κάνει το παρόν το επίκεντρο της προσοχής του ατόμου και να του δώσει την δυνατότητα να αποδράσει σε μια νέα εμπειρία.

Η σειρά φωτογραφιών των ιστορικών performances που διαδραματίστηκαν την περίοδο '70-'75 αποτελεί ένα μοναδικό υλικό που έχει μείνει από εκείνη την εποχή. Η ίδια έχει επιλέξει αυτές που κατέγραψαν τις πιο δυνατές στιγμές των performances έτσι ώστε και με την ανάγνωση του συνοδευτικού κειμένου να μεταφερθεί στον θεατή η αίσθηση που προκλήθηκε κατά την ζωντανή τους παρουσίαση.